

Μεγάλη ορχήστρα σημαίνει μουσική Δημοκρατία

Σε μια τέτοια συμμετέχει ως σολίστ ο πιανίστας Αλέξανδρος Καπέλνς: τη Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης. Παρέα με άλλους εφτά εξέχοντες μουσικούς της έρχεται στο Μέγαρο

Της ΝΑΤΑΛΙ ΧΑΤΖΗΑΝΤΩΝΙΟΥ
Γεννημένος στη Λίμα, γιος μιας Περουβιανής κι ενός Έλληνα, ο Αλέξανδρος Καπέλνς έζησε ως παιδί μεταξύ δύο πατρίδων. Και σήμερα, όμως, ζει μεταξύ Νέας Υόρκης και Βρυξελλών, έχοντας και διπλή μουσική ιδιότητα: Πιανίστας (με σπουδές κοντά στους Δημήτρη Τουφεξή, Τζούλιους Λεβίν και Νορέτα Κόντοι) και μαέστρος (με σπουδές στην Ιταλία), έχει ήδη συνεργαστεί

με δεκάδες σπουδαίες ορχήστρες του κόσμου, φροντίζοντας να εμφανίζεται συχνά και στην Ελλάδα.
Στις 21 Μαΐου έρχεται με την Ορχήστρα Δωματίου της Φιλαρμονικής της Νέας Υόρκης για μια συναυλία στο Μέγαρο Μουσικής Αθηνών με έργα Μότσαρτ, Μέντελσον και Ντόνιτσε, αλλά και μια έκπληξη: την παγκόσμια πρώτη του έργου «Χορός» για σόλο πιάνο και επτά όργανα, που έγραψε ο Χρίστος

Παπαγεωργίου ειδικά για την περίπτωση.

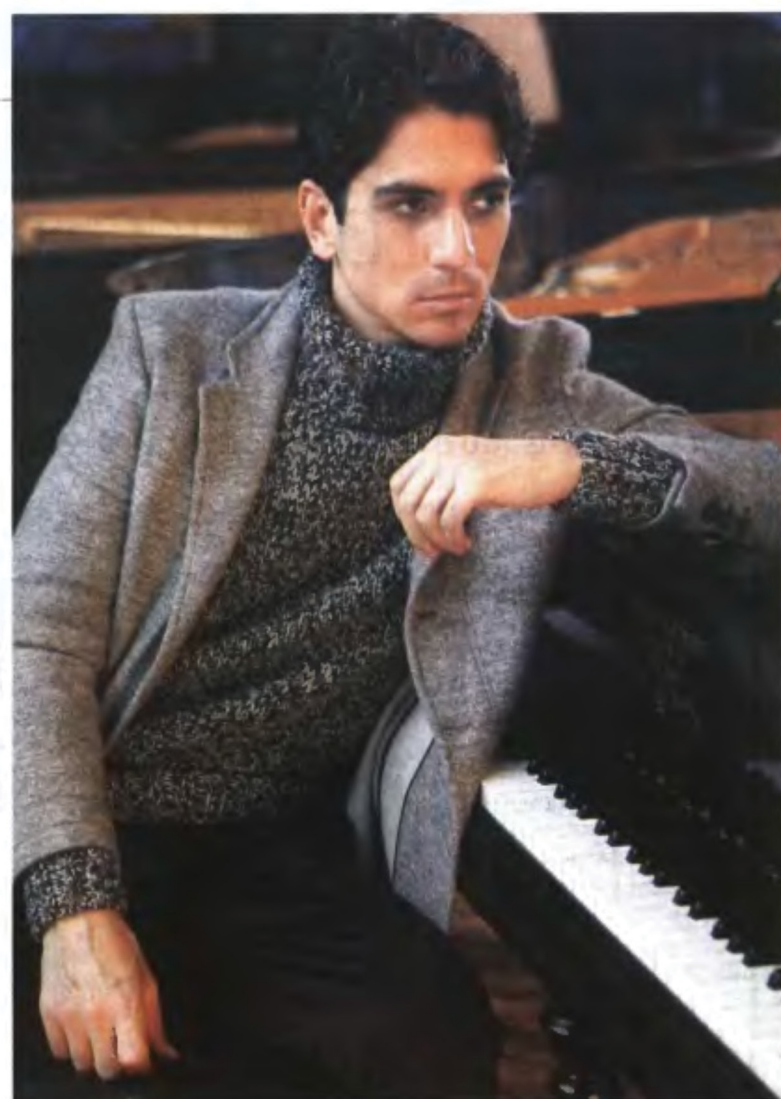
Προσκεκλημένος σολίστ, ανάμεσα στους άλλους σπουδαίους μόνιμους μουσικούς της ορχήστρας, συμπεριλαμβάνονται και της Ελληνίδας τσεμπάλιστας Μαρίας Κιτσπούλου, ο Καπέλνς συνεργάζεται εδώ και χρόνια με τη Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης. Οχι τυχαία. Έχοντας λάβει τα εύσημα ενός «ερμηνευτή αναντίρρησης ωριμότητας», μιλάει, όμως, με τη σεμνότητα που του επιβάλλει η συνεργασία του με μουσικούς σαν τον 82χρονο βετεράνο κλαρινετίστα Στάνλεϊ Ντράκερ. Η συζήτηση γίνεται φυσικά στα ελληνικά. Ο Καπέλνς όμως διατηρεί στην προφορά του και μια «ισπανοφώνη» μελωδικότητα.

— **Το επίπεδο του ελληνικού κοινού πώς το κρίνετε;**

«Τα πράγματα έχουν αλλάξει τα τελευταία 20 χρόνια. Το ελληνικό κοινό έχει εξελιχθεί, υπάρχει το Μέγαρο, η Κρατική γίνεται όλο και καλύτερη και η Καμεράτα είναι αντάξια με μεγάλες ευρωπαϊκές ορχήστρες δωματίου. Με λίγα λόγια καταργήθηκε το συγκαταβατικό "για τα ελληνικά δεδομένα"...».

— **Από πότε παίζετε πιάνο;**

«Αρχισα απ' τα 4 να παίζω μόνος μου σ' ένα πιάνο που υπήρχε στο σπίτι. Διέθετα το απόλυτο αυτό: θυμόμουν ακριβώς όποια νότα άκουγα, χωρίς να γνωρίζω ακόμα την ονομασία της. Είχα, δηλαδή, ακουστική μνήμη που, όπως έχουν αποδείξει σχετικές έρευνες, «ανακαλεί» 440 δονήσεις ανά δευτερόλεπτο. Ο,τι άκουγα, το έπαιξα στο πιάνο. Μια μέρα με άκουσε μια θεία μου και αναρωτήθηκε γιατί δεν κάνω ήδη μαθή-

Στο έργο «Ο χορός», που έγραψε ο Χρίστος Παπαγεωργίου ειδικά για τη συναυλία, ο Αλέξανδρος Καπέλνς θα είναι σολίστ αλλά και από το κλαβιέ του μαέστρου της Ορχήστρας Δωματίου της Ν.Υ. Philharmonic

ματα. Κι έτοι άρχισα...».

— **Και πώς φτάσατε να συνεργάζεστε από το 2002 ως σολίστ με τη Φιλαρμονική της Νέας Υόρκης;**

«Ηρθα στη Νέα Υόρκη για σπουδές. Και το ένα έφερε το άλλο».

— **Τι σημαίνει η συνεργασία με μία ορχήστρα τέτοιου επιπέδου;**

«Σημαίνει μια μουσική Δημοκρατία με τα θετικά και τα αρνητικά της. Ο καθένας έχει ένα όραμα για το πώς πρέπει να παιχτεί ένα έργο. Οι απαιτήσεις κυμαίνονται από τις τεχνικές λεπτομέρειες, μέχρι άλλες "διπλωματικές". Πρέπει να διατηρούνται η αρμονία κι η ισορροπία ανάμεσα σ' όλες αυτές τις προσωπικότητες της ορχήστρας. Όταν έχεις π.χ. έναν Στάνλεϊ Ντράκερ, που είναι 82 ετών, παίζει στην ορχήστρα από το 1948 κι έχει περάσει από Μητρόπουλο, Μαζούρ και Μπουλέζ, δεν είναι εύκολο να του πεις "εγώ θέλω να παίξεις έτσι"».

— **Συνεπώς τι περιθώριο ελιγμών έχει ένας νέος μαέστρος;**

«Μην ξεχνάτε ότι μιλάμε για καταπληκτικούς μουσικούς. Στην αρχή μπορεί να είναι δύσκολο να έχουν μαέστρο κάποιον, που θα μπορούσε να είναι εγγονός τους, και να είναι επιφυλακτικοί

μέχρι να δουν τις προθέσεις του. Τελικά, όμως, έπειτα από την πρώτη πρόβα, αν καταλάβουν ότι έχει καθαρή αντίληψη του έργου, αρμονία και συμμερίζεται τον τρόπο με τον οποίο αντιμετωπίζουν τη μουσική, όλα γίνονται πολύ ευκολότερα».

— **Κι όταν ανοίγει μια θέση στην ορχήστρα;**

«Στέλνονται χιλιάδες αιτήσεις. Εδώ κι ένα χρόνο η ορχήστρα δεν είχε πρώτο κόρνο και γι' αυτό έκανε προχθές οντισιόν, από την οποία πέρασε και το τρίτο κόρνο, που ήθελε να ανεβεί ψηλότερα. Δεν τα πήγε όμως καλά και, παρότι έχει 15 χρόνια στην ορχήστρα, αποφασίστηκε να μείνει τρίτο κόρνο».

— **Σε μία από τις κριτικές σας χαρακτηρίζαν «βιρτουόζο που δεν κάνει παραχώρηση σε παρακμιακούς συναισθηματισμούς». Πώς θα ορίζατε εσείς τους «παρακμιακούς συναισθηματισμούς» ενός σολίστ;**

«Όταν προηγείται το "εγώ" του. Το σημαντικότερο είναι η παρτιτούρα κι ο συνθέτης. Ως ερμηνευτής οφείλεις να ξυπνήσεις τον σεβασμό για τον συνθέτη. Αρα το "εγώ" σου πρέπει να αναιρεθεί».

— **Έχετε ερμηνεύσει Μπαχ, Μπετόβεν, Μότσαρτ, Σκριάμπιν, Σοστακόβιτς, Ραχμάνινοφ αλλά και Κωνσταντίνι-**

δη, Χατζιδάκι κ.ά. Με ποιον αισθάνεστε οικειότερα;

«Κάθε συνθέτης και κάθε εποχή με την αισθητική της "αντηχεί" σε διαφορετικές "γωνίες" της ψυχουσύνθεσης ενός σολίστ. Δεν είμαστε μονοδιάστατα πλάσματα».

— **Στην Αμερική φυσάει διαφορετικός αέρας μετά την εκλογή Ομπάμα;**

«Σίγουρα έχει αλλάξει το κλίμα -θα δούμε αν θα αλλάξουν τα πράγματα και επί της ουσίας. Επί Μπους όμως, η κατάσταση ήταν ασφυκτική. Γι' αυτό πήγα στις Βρυξέλλες: ήταν δύσκολο να μείνει στην Αμερική όποιος είχε κάποιες ευαισθησίες. Ξέρετε όμως ότι υπάρχουν δύο Αμερικές. Πριν ήταν στην επιφάνεια εκείνη που δεν μας αρέσει. Τώρα ήρθε η σειρά να φανεί η άλλη Αμερική με τα φοβερά πανεπιστήμια, τους μορφωμένους ανθρώπους, τις τεράστιες βιβλιοθήκες. Εγώ στη Νέα Υόρκη έχω πρόσβαση με το ποδήλατό μου σε ό,τι μπορεί να φανταστείτε. Π.χ. σε όλες τις παρτιτούρες του Χέντελ. Υστερα, και μόνο το γεγονός ότι στην τελετή ορκωμοσίας του Ομπάμα έπαιξε ο Γιο-Γιο-Μα κι ακούστηκε ένα έργο-παραγγελία στον Τζον Γουίλιαμς, κάτι δείχνει. Ποιος θα τολμούσε να το φανταστεί αυτό επί Μπους;».